

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

ZATURDAG, 2 JULIJ.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dinsdags, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitenstellen f 6.00; franko door het gehele Rijk.
— Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

AMSTERDAM, 1 Julij.

Het is eene manie van onzen tijd, dat men alle staatkundige verwikkelingen wil trachten te voorkomen, of, zoo zij reeds ontstaan zijn, tracht uit den weg te ruimen door een voorstel van wet. Naauwelijks stuit men op eenig moeilijk uit den weg te ruimen bezwaar, of men merkt, op, dat het niet wettelijk geregeld is. Spoedig moet er dan eene wet voor den dag komen, waarbij men niet slechts alle gerezen verschillen meent te kunnen uitmaken, maar zelfs vertrouwt in de toekomst het ontstaan van dergelijke ongelijkheden te zullen kunnen verhinderen. Men kan waarlijk niet meer naïef zijn.

Immers, gelijkt niet soms die wettenmakers aan den scheepjes bouw van kinderen, die zich verlustigen in het maatsel hunner handen, niets anders verlangen dan dit te water te brengen, maar steeds het ongelukkige kunstproduct af zien zinken, of onverzettelijk de poging, om het in 't ruime sop te sturen, met den neus in den wal zien stooten?

Onder die moeilijke aangelegenheden, die voor geene wettelijke regeling vatbaar zijn, behoort ongetwijfeld de betrekking van de Kerk tot den Staat, omdat men daarbij uitgaat van een valsch denkbeeld. Men beschouwt de Kerk als eene partikuliere vereeniging, b. v. als eene associatie van kooplieden, die gezamenlijk een kantoor opzichten. Maar dewijl de Kerk nu van hare zijde beweert, en hare beweering staat door de geschiedenis van 18 eeuwen, dat zij niet een partikulier genootschap, maar eene geestelijke zelfstandige magt is, die publiek regt vordert en bezit, hoe kan dan de wettelijke regeling van de betrekking tusschen Kerk en Staat eene bevredigende oplossing erlangen? Waar twee zelfstandige magten, elkander ontmoeten, als een van beide de andere niet als dusdanig erkent, daar is geen bevredigende regeling mogelijk, en de magt, die beproeven mogt om op eigen hand de perken der andere te omschrijven, zal, in plaats van vrede, strijd veroorzaken.

Wat zal ongetwijfeld het geval zijn met het wetsontwerp, dat het ministerie heeft toegezegd, ten einde te gemeentelijken aan de bezwaren der adressanten in zake der kerkelijke regeling.

De Staat zal zelfstandig, zonder de Kerk daarin te kennen, gaan regelen, en zal op haar terrein al dan niet en onder welke voorwaarden, zal vermogen te doen. Is dat alleen niet voldoende om te kunnen voorspellen, dat de Staat daar eene zaak gaat ondernemen, die onvermijdelijk mislukken moet?

Het heet, dat men slechts het grondwettig toezigt zal regelen. Maar die regeling het toezigt, dat men doet ontlaaten, door dat toezigt, dat uit ziele, dat de repressie is en niet anders dan repressie, en dat in eene preventieve tusschenkomst te verwisselen; dan ware eene wettelijke regeling overbodig. Want de Staat is genoodd, om elke overtreding der wet, vanwaar zij ook komen moge, te onderdrukken; daarvoor is geene nieuwe wet noodig. Men wil daarom iets anders dan toezigt; men wil dat de Staat niet zal behoeven toe te zien; men wil dat de Staat door eene preventieve tusschenkomst een akte doe van suprematie in de over de Kerk; en men stoot alzoo zijn hoofd op twee bezwaren, die beide, in plaats van eenige moeilijkheid uit den weg te ruimen, integendeel op hunne beurt bronnen zullen zijn van veelvuldige twist, tweedragt en onrust.

Men zal stuiten op de zelfstandige geestelijke magt der Kerk, die buiten het bereik ligt van den Staat; men zal zondigen tegen de Grondwet, die, dewijl zij slechts eene repressieve bevoegdheid van toezigt geeft, geene preventieve inmenging dult.

Als het gouvernement er al in slagen mogt, om zulk eene wet door te drijven, hetgeen voor als nog niet waarschijnlijk is, zou dan het onderwerp geregeld zijn? Er zou eene wet zijn, maar geene regeling. Want de wet, in plaats van de moeilijkheden en de bezwaren uit den weg te ruimen, zou juist die moeilijkheden en bezwaren hebben verdubbeld. E

gelegenheden van den tegenwoordigen toestand voor goed gaan beginnen. De godsdienstige verdeeldheid, die thans heerscht, en slechts vrucht is van de drijfverij der partijchap, zou dan opklommen tot de magt eener wet. En wel blind zou hij moeten zijn, die zou vermeenen daardoor vrede en eendragt te bevorderen.

De wetgever, die zich mogt voorstellen zulk een resultaat door zulk een middel te bereiken, zou gelijk staan aan den dwaas, die zou beproeven vuur met olie te blusschen.

Het is onzen lezers genoeg bekend dat de *Historisch-Politisch-Blätter*, die te München het licht zien, steeds voorraan op de bres zijn, waar het de verdediging betreft der belangen van de Katholieke Kerk; het kan hun bijgevolg ook niet dan aangenaam zijn te vernemen, wat dat tijdschrift dezer dagen te lezen geeft meer bijzonderlijk over onzen tegenwoordigen kerkelijken toestand. Wij deelen daarvan een paar uittreksels mede:

Het herstel der katholieke hiërarchie en de »Evangelische Staat» in Nederland; hoe hij wil opgevoerd worden van den dooden.

Onder dien titel bevatten de *Historisch-politische Blätter* in de aflevering van 16 Junij een lang artikel waaraan wij het volgende ontleenen.

»De uitzonderingen op den ouden regel, dat tot benadeeling der Katholieken ieder bondgenoot goed genoeg en ieder middel billijk is, zijn voorzeker bij ons steeds achtenswaardig, want zij komen thans zelden voor, dat het de moeite niet loont er melding van te maken — dat heeft Gods goedheid nu eens weder regt duidelijk getoond in Nederland, opdat wij niet door fraaije woorden zouden bedrogen worden. Daar, waar men het overwigt heeft, komt het beoogde doel in het groot voor den dag, en dan heet het om de welluidendheid »Evangelische Staat»; vroeger kwam men er eerder voor uit, en men noemde het »protestantsche suprematie».

»Wat nu den Evangelischen Staat van Nederland betreft, zoo hebben de *H. P. Bl.* voor een half jaar uit goede bronnen aangetoond: met welke middelen men in geheime genootschappen en openlijke verenigingen daarnaar streeft, en hoe vooral in de lichtschuwe duisternis dier geheime genootschappen, mannen van de meest uiteenloopende en elkaar vijandige godsdienstige rigtingen in groote eendragt naast elkander stonden, om den vernielingstrijd tegen de Kerk met de oneerlijkste wapenen te voeren, terwijl zij alle schakeeringen vertegenwoordigden, van af het strengste konfessionaïsme tot het platste deïsme der vrijmetselaars en tot de filosofie der atheïsten. Heeft men het ooit gehoord dat deze laatste elementen uit politiek tot bevordering van katholieke belangen werkzaam waren, gelijk zij zich hier voordoen? En wat nog opmerkelijker is: wanneer zulke elementen bereid zijn om zelfs nog den zegepraal der strengste onkatholieke orthodoxie te vieren als haar eigen triomf — dan verrast dat zelfs niet meer; slechts aan de onmiddellijke verbroedering van gelovige Protestanten met hen wordt menigmaal getwijfeld.

»Uit bovengenoemd artikel der *Hist. Polit. Blätter* heeft het Halle'sche *Volksblatt* van 19 Febr. een uittreksel gegeven, met de uitdaging dat men de onwaarheid der daarin aangevoerde daadzaken moest aanwijzen of alle gemeenschap met die pogingen volstrekt verzuken. Nu waren er tot in het begin van Mei bewijzen in menigte aan het *Volksblatt* in handen gekomen, zoowel in aan hetzelve uit Holland toegezonden boeken en schriften, als door de jongste gebeurtenissen, waaronder juist eene woeste losbarsting der bedoelde geheime zamenweering heeft plaats gehad. Ondertusschen bevond zich daarbij niets, wat de aangevoerde daadzaken in twijfel kon doen trekken! Nopens de aangewende middelen erkent het *Volksblatt* openlijk dat juist in Nederland, waar de katholieke bevolking over het algemeen de onbemiddeldste en afhankelijkste is, eene half

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

haalt de hollandsche Protestanten hevig door, omdat zij niet »enkel met geestelijke magt» den strijd willen voeren.

»Vervolgens slaat hij zelfs de handen in elkaar bij de beschouwing, hoe het bij de Protestanten van Holland met die magt gesteld is. Reeds de hem ter toelichting van dat Münchener artikel der *H. P. Bl.* toegezonden stukken behooren tot de allerlaaste opsiering van den logen, en niets karakteriseert meer het Hollandsch Protestantismus, dan de in die geschriften gevoerde strijd tegen het verlangen der Katholieken naar konfessioneel afgescheiden scholen. Eene katholieke stem heeft zelf verklaard, dat het Hollandsche universiteits-wezen is de verloochening van Christus, de vernietiging van elk christelijk beginsel, en dat elk, die nog den geringsten eerbied voor het Christendom heeft bewaard, dat onderwijs moet verfoejen. Een protestantsche woordvoerder gevoelt zich daardoor echter niet weinig beleedigd en antwoordt letterlijk in dezer voege:

»De theologie, die men aan onze universiteiten leert, is noch protestantsch, noch katholiek; de theologie wordt daar *purement et simplement* als wetenschap zonder eenige dogmatische kleuren geleerd. Dat is zoo waar, dat men elke soort van dogma loochenen, zelfs gansch goddeloos zijn, en desniettemin kandidaat en uoctor in de godgeleerdheid worden kan. Niets zou alzoo van den kant des Staats beletten dat de Katholieken zoowel als de Protestanten hunne — theologische studien aan een onzer universiteiten deden».

Wel te regt staat het *Volksblatt* er over verbaasd, dat men een zoedige spot op de Katholieken maakt, de zuivere waarheid is: Dat zulke pogingen het geval is, erkende zelfs de gelovige Protestant J. de Costa, in eene openbare zitting van het Dublin'sche *alliance-kongres*. In Holland zeide hij, is de theologie grootendeels in handen van mannen, die van de »Drie-eenheid, de Godheid van Christus, enz. niets willen weten, en wat het *lager* onderwijs betreft, mogt het christelijk element op de openbare school niet dieper indringen, dan het den Israëliet goeddunkt, die Christus verloochent».

Men zou op het eerste gezigt daaruit opmaken, dat er in Holland volstrekt geene orthodoxe partij van eenige beteekenis meer is; doch werkelijk wordt daardoor slechts het bewijs geleverd van hare grenzenloze inschikkelijkheid jegens het onbeschaamdste anti-christendom, waar deszelfs hulp tot onderdrukking der Kerk noodig is. Hoe dankbaar daarentegen de magt des ongeloofs zich daarvoor weet te toonen, zulks heeft de jongste geschiedenis van Holland voor de gansche wereld opengelegd. Slechts door het verbond met de protestantsche vrijgezonden, door de verlichting der geheime genootschappen, door de orthodoxe fanatieken, gemaakt door de pogingen van omver te werpen en zich te vernemen, is het Protestantsch in Nederland thans in de geheime clubs bekend was, en de aan de belijders van alle gezindheden konstitutionneel gewaarborgde regten en vrijheden ook voor de Katholieken deed gelden; anders had hij zelfs den naam van atheïst, en helde in alle geval zeer sterk naar de democratische zijde over.

Desniettemin offerden de duisterlingen hem aan de Zeloten op; wel is waar niet geheel belangeloos, want zij wachten van derzelver regering met grond — bovenal onregtvaardige maatregelen tegen de Kerk, en bij slot van rekening eene wenschelijke verwarring van alle dingen.

De vereenigde protestantsche partijen in Nederland hebben aldus eene merkwaardige kommentarie gegeven op de welgemeende definitie der goede lieden *à la Gerlach en Staal* van den »Evangelischen Staat.» Wat helpen ons de verzachtende uitdrukkingen van die mannen, wanneer de konsequente daad zoo met laider stemme geheel anders spreekt? Men geeft zich wel is waar moeite om de bewijskracht der gebeurtenissen in Nederland te verzwakken, door ze voor te stellen als een eenvoudig gevolg van den uitzonderingstoestand, die van de Katholieken het Hollandsch protestantsch

opzaken sproot dan die godsdienstige tyranny voort, welke tot die losseheuring van België zelve aanleiding gaf? die de meerderheid der katholieke provincien noodzette zich te onttrekken aan eenen regt-loozen toestand, die weinig beter was, dan die voor 1795? Van dezen laatste erkent nothans de Nederlandsche bron van het Volksblatt onbewimpeld dat de Katholieke inwoners toenmaals als buiten de gemeene wet (vogelvrij) zijn beschouwd geworden. Het is in allen gevalle een goed en voor de geheele latere geschiedenis der Katholieke Kerk in Nederland geldig woord van dat blad: »Daardoor dat de evangelische staat haar belammert in de vervulling harer heiligste pligten, dwingt hij haar tot die politieke bedrijvigheid, welke men haar verwijt»....

(Wordt vervolgd.)

De Kerkelijke Courant »begeert — sedert 17 Junij n. — niets dan de waarheid.»

Een zeer loffelijke begeerte!

De K. C. is in het zevende jaar van haar bestaan; men kan haar dus niet verwijten van te vroeg de waarheid te hebben begeerd.

Wanneer iemand een lot neemt in de loterij, heeft hij natuurlijk de begeerte om een prijs te trekken, en toch het gebeurt dikwijls, dat die begeerte, hoe sterk ook, wordt te leere gesteld door een — niet. Wij houden het er voor dat ook de K. C. met haar »begeerte» van 17 Junij naar de waarheid, zoo goed als in de loterij speelt, en stellig, zoo het niet al reeds gebeurd is, een niet zal trekken.

Nummers, in alles wat de K. C. wekelijks (ook nog op den 17 Junij II.) voor hare lezers uitkraamt, valt het moeilijk eenig opregt en ernstig streven naar waarheid te ontdekken. Zelfs de Nederlander, als hij »geen nationale eigenaardigheid» in het oog heeft gevat, en niet optreedt als intrigant, of een straatruoer heeft te exploiteeren in »den protestantschen zin» van April, zou er voor staan, als hij uit de kolommen van de K. C. een enkele waarheid moest uitknippen, die zou te zien geven »de ontwikkeling van protestantsche beginselen in evangelischen zin» — of komt het niet al te vaak van Groningen wat de K. C. verkoopt? van Groningen, waar men, als in de historie van Blaauwbaard, bij het flauwe lantarenlichtje van prof. de Groot, maar stevig blijft zoeken naar het Evangelie, en telkens bebaauwder blijft vragen: »Zuster Anna, ziet ge nog niets?»

Het tijdschrift de Katholik heeft in eenige artikelen met scherpzinnigheid de waarheden van het Groninger Evangelie ontdekt, en aangevoerd hoe dat Evangelie, »twelk men voor oorspronkelijk Groningsch heeft gehouden, niets anders is, dan een produkt uit Duitschlands rationalistische theologie schuur, terwerkt en met een eigenaardige kleur bestreken in de fabriek van Groningen.

De hazen en knechts dier fabriek zullen zich eerlang tot een vliegend legertje formeeren, om de Roomschen op zijn Groningsch te gaan evangelizeeren. Het legertje zal oprukken uit Arnhem, bij het schijnsel der Morgensterren.

Daar de Kerkelijke Courant weet dat de begeerlijkheid een leelijk ding is, blijft ze nog op 17 Junij II. nadat ze zoo plegtig hare »begeerte naar waarheid» had uitgesproken, aan haar oud systeem vasthouden, en vertelt den lezers dingen, die zij voornit weet dat geen waarheid behalzen, doch die erthans, om in den grondtoon der adressen en Aprilpreken te blijven, met door moeten.

De Kerkelijke Courant vertelt:

»De Rambler een der warmste en heftigste organen van den kardinaal aartsbisschop Wiseman in Londen, bevat, volgens opgave van de Protestant. Monatsbilder für innere Zeitgeschichte, 1853, März s. 322—324 het volgende, waarvan wij wenschen zouden, dat alle Protestanten akte namen.

En waar moesten nu alle Protestanten akte van nemen? Van een vertaling eener vertaling, waarin gedeklaaneerd wordt over het versleten thema, dat de Roomsche Katholieke Kerk, waar zij de meerderheid heeft, alle vrijheid, alle verdraagzaamheid, alle regt, in het godsdienstige, staatkundige en burgerlijke, aan andersdenkenden ontzegt.

»De lezers begripen ligt, dat wij op het gezag van een vertaling eener vertaling, en dan nog wel geleverd door de K. C., niet kunnen afgaan, en dus geen der hollandsche vertalingen hier uitgegald overnemen. Alleen willen we de prekenmatige toepassing, waarmede de K. C., overeenkomstig hare gereformeerde kerknatuur, besluit, laten hooren. Wij hieruit blijkt, dat er met die geheele charité niets anders bedoeld wordt dan het oproervuur aan te stoken, en het zaaien en onderhouden van haat en tweedracht tussen »de zonen van hetzelfde vaderland». Voor de »indere» behoort dit op de katechizatie, voor de bedeeiden, de »indere» schen en dergelijke »uwe kerkhabitués, op de »indere» stoelen, voor het »gaauw, door straatliedjes en orgel» deantjes; en voor de »beminden» die lezen kunnen en nog een beetje meer zijn dan alledaagsch, in het orgaan dat door domine's, voor domine's en om domine's, we-

kelijks in de »onverdraagzaamste stad» van Nederland, in de hoofdplaats van den protestantschen April-zin, wordt gefabriceerd.

Na zich over niets verwonderd te hebben, galmt de K. C., zoo-luid ze maar kan:

»Slechts één ding begeeren wij.....

»De waarheid? »alstrekt niet, dat is nog een beetje te vroeg, eerst later komt die begeerte».

»Slechts één ding begeeren wij, dat namelijk voortaan geen Katholik meer in ons midden zich verontwaardigd of gebedd toone, wanneer de protestantsche drukpers voortgaat te waarschuwen tegen de magt van het Katholicismus, dat niet minder beoogt dan het Protestantismus te verdelgen en te vernietigen met al de middelen, waarover het beschikken kan.»

Wat zullen de Katholiken hard loopen, om aan die begeerte van de K. C. te voldoen!

Men ziet de K. C. neemt hier een loopje met de waarheid, en dat maar alleen uit angst en vrees voor Rome. Ja, dat Rome kost die waarheidslevende dominees van de K. C. wat slapeloze nachten en smakeloze maaltijden! daarom moet er gelogen en gelasterd worden tegen Rome onophoudelijk maar door, want kregen de wezenlijk gemoeielijke en godvruchtige Protestanten, die er nog zoo velen zijn, er eens de lucht van, dat men te Rome de waarheid niet bloot begeert, maar werkelijk ze in bezit heeft, oeh dan zou hun protestantsche winkel spoedig verlopen, en wat moesten de heeren dan beginnen?

De verdelgung en vernietiging van het Protestantismus zal nooit van Rome uitgaan, gelijk de K. C. dat wijsmaakt en preekt, want Rome weet zeer goed, door eene onderverinding van 18 eeuwen, dat elke ketterij in haar eigen boezem de zaden opweekt, wier ontwikkeling doodlijk is voor haar eigen leven, en ze vroeg of laat in en door haar zelve totaal vernietigt en verniet. De roeping van Rome is: de ketterij van haar bodem en uit het heiligdom van de haar toevertrouwde Kerk te houden, en daartoe is haar de magt verleend. Omdat ook de vijand aan die magt gelooft, sidert hij en lastert.

Bij koninklijk besluit van den 28 dezer wordt te 's Gravenhage opgericht eene kamer van koophandel en fabrieken, bestaande uit zeven leden. De som, waarvoor de kiezers, ter zake van eenig bedrijf van handel of fabriekwezen, in het patentregt op het minst moeten zijn aangeslagen, wordt voor die kamer bepaald op zestien gulden. De vergaderingen tot het kiezen der leden, voor de nieuwe kamer worden gehouden in de maand Augustus e. k. De nieuwe kamer treedt in werking met 1 Oktober e. k.

Z. M. heeft te eervol ontslagen J. W. Roessing van Itterson, als burgemeester van Achtienhoven e. a.; en te benoemd tot burgemeester van Nieuwkoop e. a. en Achtienhoven e. a., J. A. Swilleus.

Bij het aangeboden wets-ontwerp tot wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten wordt voorgesteld, om in dat tarief de volgende veranderingen te maken:

Tot op dit oogenblik zijn van de fabriek- en stoomwerk-tuigen de regten bij invoer 1 pCt. van de waarde, en bij den uitvoer vrij; van het koper (rood koper, ruw en gaar) op de 100 pond bij invoer op 40 c., bij uitvoer vrij; van het lood (ruw, in blokken of staven, misgaders oud lood) op de 100 pond bij invoer 20 c., bij uitvoer vrij; van het spij-aanter of zink op de 100 pond bij invoer 30 c., bij uitvoer vrij; van het vleesch (allerlei vleesch of spek, hammen en worst medegerekend, versch of gezouten) op de 100 pond bij invoer 8, bij uitvoer vrij; en gerookt vleesch op de 100 pond 10 en uitvoer vrij.

Voortaan wil de Regering aan den Koning de bevoegdheid geven, om ook de landbouwersgereedschappen van nieuwe uitvinding, of die, welke hier te lande niet vervaardigd worden, tegen het regt van 1 pCt. ten invoer toe te laten (het ontwerp zegt: ten uitvoer?) Voorts wordt voorgesteld bij den uitvoer al de hovenegemelde artikelen vrij van regten te laten, zooals dit nu plaats heeft, de regten bij invoer echter te verminderen als volgt: voor koper 1 pCt. van de waarde; voor lood en spij-aanter 1 van de waarde; voor allerlei vleesch of vet, versch of gezouten 8 per 100 pond; gerookt of gedroogd 10 per 100 pond; voor schapenvleesch; misgaders varkensvleesch, spek en renzel, versch of gezouten 1.25 per 100 pond, en gerookt of gedroogd 1.50 per 100 pond.

De vermindering van het inkomend regt op de metalen wordt voorgedragen; omdat de fabrieken, die daaruit platen, bouwen of spijkers vervaardigen, anders niet langer kunnen mededingen met de ingevoerde vreemde spijkers, bouwen of platen.

Wat de wijziging betreft in het inkomend regt op het vleesch; de Regering acht, sedert de afschaffing van den acejns op het schapen- en varkensvleesch, die vermindering noodig, opdat de verkoper van binnen 's lands geslagt schapen- of varkensvleesch verplicht worde den prijs daarvan niet te hoog te stellen.

De Amsterdamsche Courant behelst het volgende schrijven:

»Een onzer vrienden te 's Gravenhage betwijfelt het gerucht, onder dagteekening van 29 Junij uit 's Hage aan eenige dagbladen gemeld, dat het ontwerp van wet, tot de troonrede aangekondigd, betrekkelijk de uitvoering aan het Vids hoofdstuk der Grondwet te geven, bij den Raad van State in overweging is en waarschijnlijk nog deze week van regeringswege aan de Staten-Generaal

zal worden aangeboden. Onze korrespondent is van oordeel dat de uitdrukking: »in overweging is,» verbeterd zou moeten worden in: »gewoest is,» dewijl, naar meent, de Raad van State het bedoeld ontwerp reeds sedert eenige dagen teruggezonden heeft. Hij wil ver-weten dat er nog al aanmerkingen op gemaakt zijn, wellicht bij de regering aanleiding tot wijziging zouden kunnen geven, op welke gronden hij vermoedt, dat het ontwerp dezer dagen nog niet zal worden aangeboden.

H. M. Koningin-Weduwe is den 19den Junij te terhof aangekomen.

Het stedelijk bestuur van Amsterdam heeft ter kennis van het algemeen gebragt, dat van heden af aan ge-verloft tot begraven zal worden verleend, dan op verklaring van een genees-, heel- of verloskundig, dat de persoon, wiens overlijden wordt aangegeven, werkelijk dood zij.

De Hooze Raad heeft gisteren bevestigd het arrest zake jhr. R. L. van Andringa de Kempener tegen erfgenamen van Z. M. Koning Willem II, waarbij eisch tegen de erfgenamen ingesteld, is ontzegt.

's GRAVENHAGE, 1 Julij. Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen Mr. E. H. Borref, nieuw benoemd lid van den Raad van State tot het afleggen van den gevorderden ambtseel. Hede heeft de heer Borref voor het eerst in dat collegie zitting gehouwen.

De Koning heeft den baron L. H. A. van Itte-som tot Hoogstdezelfs Kamerheer benoemd.

Z. M. heeft Mr. G. L. Kniphorst, notaris en a-vokaat te Assen benoemd tot raadsheer in het provi-ciaal gerechtshof van Drenthe.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal hede middag ten 2 ure vergaderen. In die zitting zal h-ontwerp, betrekkelijk hoofdstuk VI (van de Godsdien-s van de Grondwet, worden aangeboden.

Heden heeft Jhr. Mr. J. A. ridder van der Hei- van Duivendijke, onlangs door den Koning benoem tot konnissaris des Konings in de provincie Zuidholland zijne betrekking aanvaard.

BATAVIA, 11 Mei 1853. Aan Europeesche ingezet-nen, die, volgens de algemeene bepalingen omtrent h-vast verblijf in Nederlandsch-Indie, in de binnenlan-den van Java mogen verblijven, zal, op hun verzoek door den Resident der Residentie van Batavia, worden toegestaan de invoering, tot wederopzeggens toe, op d-drie hoofdplaatsen dier residentie: Tjandjoer, Bandoeng en Soemadang.

Men verneemt van Kediri, den 16 April, d-onlangs in het distrikt Gotean, regentschap Berbek eene soort van cholera is uitgebroken, die 149 men-schen heeft aangeast, waarvan slechts 45 hersteld zijn. De ziekte heeft hevig maar gelukkig niet lang gewoed.

In de Welkomst-Baai, nabij het eiland Oeman (Soemboer) is verongelukt de Eng-ische schoener Swallow komende van Singapore en bestemd naar Port Philip, de gezaghebber, genaamd Fordyce, benevens de »eige-naar van het vaartuig John Betty, en vijf man van d-equipage, zijn allen bij dit ongeluk omgekomen.

(H. B.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 29 Junij. De aanbesteding der levering eene groote hoeveelheid graan voor de militaire magazijnen die heden zou plaats hebben, is bij de door de on-gunstige weersgesteldheid veroorzaakte rijzing der graan prijzen voor een onbepaalden tijd uitgesteld.

Volgens de Indépendance Belge bedraagt het aan-tal personen, die in den laatsten tijd alhier wegen misdrijf van politieke aard in hechtenis genomen zijn niet minder dan 150, en wordt het geregelijk onder-zoek dezer zaak niet iver voortgezet, zoo binnen kort het rapport van den regter van insteek die aan de ka-mer van beschuldiging zal kunnen worden voorgelegd.

De Moniteur behelst een besluit, waarbij de vice-admiraal Hamelin benoemd wordt als kommandant van het evolutie-eskader in de Middellandsche zee, ter ver-vanging van den vice-admiraal La Susse, die op non-activiteit gesteld wordt.

De dagbladen van Marseille en Malta herhalen een tamelijk vreemd luidend berigt, dat voor een paar dage is medegedeeld door de Times, die daaraan zelfs een bijzonder artikel heeft gewijd. Volgens de brieven pe-Eurolas aangebragt beweert men dat de Russen, parti-trekkende van het laag water op den Donan, die rivier boven Sulina afgesloten en den doortogt geweigerd heb-ben aan de vaartuigen, die opwaarts voeren om granen in te nemen. Drie honderd vaartuigen zouden dien te-gevolge in de opvaart zijn gestuit, de stoomboot Schik-had van Sulina naar Konstantinopel moeten terugkeeren.

LONDEN, 30 Junij. Cons. kont. 98½ a —; op tijd 98½ a —
Braz. 99½ a 100½; 1829/30 — a —; 1852/98½ a 99½; Den. 2 pc
84 a 85; 5 pc. 105 a 106; Equad. 5½ a —; Gren. 23 a 24
Uitvoert. 9½ a 10; Mexiko-Nieuwe 37½ a —; 38½ a 39½

N. 82 a 84; Uitgest. 57 a 59; Rusl. 1822 5 pc. 117 1/2 a 118 1/2; (N.) 4 1/2 pc. 102 1/2 a 103; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 1/2 a 39 1/2; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23 a —; 3 pc. 48 1/2 a 49; Coup. cert. 5 1/2 a 6; Passive 5 1/2 a 5 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 65 a 65 1/2; id. 4 pc. 96 a 96 1/2; Venez. 38 1/2 a 39 1/2; Uitg. 15 1/2 a 16 1/2; Wissel op Amsterdam f —; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 30 Junij. Met. 4 1/2 pc. —, 5 pc. 94; Bank-Actien 1430; Wissel op Londen 10.47; Zilver 9 1/2.

BERLIJN, 29 Junij. Schuldbr. 3 1/2 pc. 92; Loten 148 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 90 1/2; Loten fl. 500 92 1/2; Oost. Met. 5 pc. 87 1/2; Amsterdam zigt 142 1/2 p. id. 2/m. 111 1/2 g.

HAMBURG, 29 Junij. Aust. Cert. 5 pc. 103 1/2; Oost. Met. 5 pc. 92 1/2; Spanje 1—3 pc. 21 1/2; Binneul. 3 pc. 39 1/2.

FRANKFORT, 30 Junij. Met. 5 pc. 85 1/2; A 5 pc. 85 1/2; 2 1/2 pc. 43 1/2; Bank-Actien 1395; Darmst. Loten fl. 50 99 1/2; id. fl. 25 31 1/2; Badensche Loten fl. 50, 70 1/2; id. fl. 35, 39 1/2; Nassausche 25 25 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 63, id. 4 pc. 95; Sardinsche 41 1/2; Wissel op Weenen 108 1/2.

NIJWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . . f 27,— a —	Pruissische . . . f 54 1/2 a —
Napelsche . . . 25,25 „ —	Spaansche . . . 2,40 „ —
Div. in St. . . 11,75 „ —	Hamb. Russ. . . 36 1/2 „ —
Eng. Russen . . . — „ —	Russ. in Z. R. . . 36 1/2 „ —
Fransche . . . 56 1/2 „ —	„ Pap. „ . . — „ —
Belgische . . . 56 1/2 „ —	Pools. in Fl. . . 28 1/2 „ —

SPECIE-COURS.

Gouden SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk f 9,80 a 9,90
Oude Gerandestukken 5,60 „ 5,70
Wijde Souvereinen 11,85 „ 11,95
„ Pistolen 9,65 „ 9,75
Stukken van 20 Francs 9,50 „ 9,60
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. 3 lijn 11 1/2 à 11 1/2 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs 2,35 „ 2,37
Brabandsche Kroonen 2,65 „ 2,70
Fransche 2,70 „ 2,75
Pruissische Daalders 1,75 „ 1,77
Zilver 1000 a 980 f — a —
900 „ 700 104,50 „ 105,—

De Laay en Zoonen, als Directeuren van de Negotiatie voor de Maatschappij van Weldadigheid, bij wege van koninklijke vergoeding, ten hunner kantore gedaan, hebben bekend gemaakt, dat de coupons der door hen uitgegeven obligatiën, vervallende 1° Julij 1853, van dien dag af en vervolgens da gelijke, zullen worden betaald ten kantore van de Associatie Kassa alhier.

Van Heukelom en Vollenhoven hebben bekend gemaakt, dat de coupons der certifikaten van hunne administratie van Inge schrevene Kapitalen ten laste van den Pausselijken Staat, ver schenen 1° Oktober 1852 en 1° Januarij 1853, van heden a betaald zullen worden ten kantore der Ontvang- en Betalings en wel: iedere coupon van scudi 2.30, met f 5.44; scudi 4.80 met f 11.35; scudi 2.50, met f 5.91 1/2, en scudi 5, met f 11.83

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 1 Julij. Het schip Roompot, kapt. H. de Boer, van Akyab naar Zierikzee, is, volgens brief van Vlissingen van den 30sten Junij, op de Calloot, 4 mij len N. W. van Westkapelle, gestrand; eene boot, waarin zich bevonden, de kapitein, de stuurlieden, de dokter, de loods kweekeling Engels en 6 matrozen, was omgeslagen en waren daarbij de tweede stuurman, de dokter en de loods kweekeling verdronken, doch de overigen, door het doorsneen des schips, geëlie. kapt. Petersen, gered. Eene tweede boot, waarin zich de loods kweekeling Deckers bevond, was naar zee gedreven en had men daarvan niets verders vernomen. Het schip zal weg zijn.

Volgens brief van kapt. J. Hoekstra, voerende het schip Palemon, van Londen naar Sydney N. Z. W. in dato 17 Junij, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende, op 40° O. N. Breedte en 13° W. Lengte; aan boord was alles wel.

MARGATE, 28 Junij. Het schip Jan Hendrik, kapt. de Jong, van Banjoewangie naar Amsterdam, is heden morgen, op het Goodwin Sand gestrand, doch zwaar lek en met verlies van ruor weder afgebragt, en alhier op de rader gesleept.

Volgens brief van kapt. S. R. Post, voerende het schip Hardjono, van hier naar Batavia, in dato 24 Mei, bevond hij zich in goeden staat zeilende, op 7° N. Breedte en 21° W. Lengte; aan boord was alles wel.

Volgens brief van kapt. T. Hagen, voerende het schip Hen rietje, van Liverpool naar Batavia en Singapore, in dato 24 Mei, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende, op 5° N. Breedte en 23° 43' W. Lengte.

INGEKOMEN:

TEXEL, 30 Junij. De Zorgvliet, Banjoewangie. J. Jansen, Cuba, S. Jansen, Hong Kong, Tjilatjap. — Z. Glazener, Hugo Glazener, Brouwersha ven. — L. J. Doekes, Nawa, Lagun, Brouwersha ven. — W. O. Veenstra, Beurs van Rotterdam, Mara caibo. — T. van Vliet, Vereeniging, Lissabon. — H. de Groot, Breda.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 Julij in lading naar:

Keulen . . . P. Grenshausen, Erbherzog Johan.
„ . . . H. Holst, Colln N°. 2.
Duisburg . . . C. Scholten, Hoffnung.
Ludwigshaven . . . J. M. Brilmeijer, Acolus.
Mainheim . . . P. J. Itschert, Eendracht.
Mainz . . . J. Leijdekker, Mainz N°. 2.

Urdingen & Ruhort D. Jansen, Vrouw Maria.
Weesel P. J. Balk, Vrouw Rebecka.
AMSTERDAM, 1 Julij vertrokken:
Dusseldorp & Neus L. Gartman, Niederrein N°. 11.
Keulen H. J. Wilson, Coln N°. 10.
Frankf., Coblenz J. v. Dusseldorp, Frankf. N°. 16.
en Manheim
Rijnhoogte. KEULEN 29 Junij 16 vt. 0 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

- Op Maandag 4 Julij, 's avonds ten vijf ure.*
1. Een Huis en Erve, Dam, E 207.
 2. Een Huis en Erf, Singel, L 52.
 3. Een dito, O. Z. Voorburgwal, K 550.
 4. Een Huis en Erve, Singel, X 22.
 5. Een dito, Amstel, C 351.
 6. Een Pakhuys en Erve, Prinsengracht, CC 508.
 7. Een Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, J 39.
 8. Een Huis, Loods, Tuin en Erve, Prinsengracht, SS 478.
 9. Een Huis, Tuin en Erve, Anjelijsstraat, OD 510.
 10. Een Huis en Erve, Prinsengracht, HH 341.
 11. Een dito, naast het voorgaande Perceel, HH 341.
 12. Een Huis, Tuin en Erve, Lange Leidsche Dwaarsstraat, CC 312.
 13. Een Huis en Erve, Leidschegracht, JJ 52.
 14. Een dito, Haarlemmerplein, UU 816.
 15. Een dito, Haarlemmerplein, UU 809.
 16. Een dito, St. Annestraat, J 498.
 17. Een dito, Prinsengracht, HH 404.
 18. Twee Huizen, als voren, in den Spekslagers gang, HH 402 en 403.
 19. Een Huis en Erve, Bakkerstraat, Y 476.
 20. Een dito, Singel, L 807.
 21. Een Huis, Achterhuis en Erve, Tuinstraat, NN 485.
 22. Een Huis en Erve, Jonkerstraat, N 111.
 23. Een dito, naast Perceel N° 22, N 112.
 24. Een dito, als voren, N 117.
 25. Een dito, Reguliers-Breestraat, in de St. Pietersteeg X 159.
 26. Eene Hypotheekaire Obligatie, f 325 à 5 pCt., losbaar vóór 27 Februarij 1855, op een Huis en Erve, Langebrug steeg, A 59.
 27. Twee Huizen, Tuin en Erve, in het Dorp Sloterdijk, Wijk 2, N° 200.
 28. Een Huis en Erve, Brouwersgracht, QQ 32.

ADVERTENTIEN.

Heden bezigt zeer spoedig van J. A. SIEWE, mijn geliefde Echtgenoot E. J. A. SIEWE, G. J. DE RIJK.

AMSTERDAM, 29 Junij 1853. (3023)

(3024) Heden overleed onze hartelijk beminde Zoon, de Heer JACOBUS ADRIANUS, in den jeugdi gen leeftijd van ruim vier en twintig jaren.

AMSTERDAM, 28 Junij 1853.

A. DE VOYS.
M. E. DE VOYS,
geb. BENTVELT.

Men vraagt tegen half September, voor eene R. K. KOSTSCHOOL, **IEMAND** van de R. K. Godsdienst, die de **PIANO** en den **ZANG** grondig kan onderwijzen, en liefst ook de **VIOL**. Men wende zich **franco** onder de letters A. B. C. bij J. HENMANS, Boekhandelaar te Breda.

(3021)

ETABLISSEMENT

Naturalien, Kunstbloemen en geboedseerde Vruchten in Was,

L. VAN DER WURFF, Lange St. Jansstraat te Utrecht.

Berigt bij deze dat hij zich voortdurend belast met het Opzetten van Viervoetige Dieren, Vogels, Amphibiën en Visschen, Physiologische, Anatomische, en Botanische Praeparaten, monteert alle soorten van Groepen met Vogels, alsmede Mannen en Vrouwen met Kunst bloemen en Vruchten in was; vervaardigt alle soorten van Vaas en Altaarbouquetten in de schoonste vormen en kleuren.

Wel-Eerwaarde Heeren Geestelijken, die verlangen dat hun Bouquetten op bezien worden toegezonden, gelieven dit te melden. Alle bestellingen, zoo wel voor studie als liefhebberij, worden aangenomen en op de spoedigste wijze ten uitvoer gebragt.

(3019)

(3022) OUDENBOSCH, 30 Junij 1853.

Alhier is op den openbaren weg in de kom der Gemeente gevonden, eene fraaije gedreven gouden **HORLOGIEKAST**, alsmede een **MUNTBIJL**. De kast, trouwens behoeftige vinders, die voorwerpen in handen hebben gebragt van den heer Burgemeester der plaats, en die aan de regthebbenden bij aan melding terug te geven, zoo is men er echter tot heden niet in geslaagd in weerwil der publiciteit daaraan gegeven, die voorwerpen den eigenaars terug te bezor gen en dewijl zich ten tijde men die vond eene groote menigte vreemdelingen in deze plaats bevonden ter bij-

woning van de prijsuitdeeling op het Instituut **St. Louis** zoo is men er op bedacht geraakt meerdere openbaar heid daaraan te verschaffen, ten einde alzoo te beproe ven het gevondene aan de regthebbenden te doen terug keeren. Indien iemand zoodanige voorwerpen mogt heb ben vermist, zoo kan hij zich ter verkrijging derzelven bij voornoemden Heer Burgemeester dezer Gemeente vervoegen.

Mogt echter binnen 14 dagen geene aanvraag daar omtrent gedaan zijn, dan zullen dezelve den eerlijke vinders worden teruggegeven.

Bij den Uitgever dezer Courant is van de pers gekomen en wordt met succes gedebiteerd:

INLICHTINGEN EN OPMERKINGEN

Adres der Bisschoppelijke Klererij,
aan Z. M. den KONING gedagteekend 14 April 1853.
(1 Joann. II: 19.)

Aangeboden aan Katholieten en Protestanten, door een R. C. Pastoor. Prijs 25 Cents.

DE VIERDE DRUK VAN DE KATHOLIEKE KERKREGELING

IN ONS VADERLAND,
DOOR
J. A. ALBERDINGK THIJM.
Prijs 20 Cents.

WOORD
VAN EEN
EENVOUDIG BURGERMAN,

ZIJNE LANDGENOOTEN,
BIJ DE TEGENWOORDIGE AANGELEGENHEDEN.
DE

LEVENS VAN GODS LIEVE HEILIGEN,

VOOR ELKEN DAG VAN 'T JAAR,
Benevens
Oefeningen, Gebeden en enkele Hymnen,
door H. J. C. VAN NOUHUYS. 2e Deel.
(Voor de maanden April, Mei en Junij.)

De Uitgever verwachtte van dit werk een groot debiet er was behoefte aan, daarom heeft hij er 2 maal meer op gedrukt als gewoonlijk, ten einde het daardoor goedkoop te kunnen leveren en ieder in de gelegenheid te stellen om het zich te kunnen aanschaffen. Hij heeft zich in die verwachting niet bedrogen.

De teekening blijft nog open, bij alle Boekhande laren binnen het rijk, tegen den buitengewoon goedkoop prijs van 50 Cents per deel. Ieder deel is versierd met een fraai plaatje. Als het vierde deel zal zijn afgedrukt, waarmede het werk compleet is, zal de prijs onherroe pelijk op f 3 worden gesteld.

Boekhandelaren, welke het getal hunner uitgekenaren nog niet bepaald hebben opgegeven, worden verzocht hieraan te denken, want dit deel wordt niet in com missie verzonden.

DE HEILIGE VADER. Zijne zending en ver diensten, naar het Hoogduitsch van Dr. T. J. Schreier, door P. J. F. f 1.20

GEEDENEN VAN MIJNE BEKEERING tot de Katholieke Kerk, van den Eerwaarden Heer Gordon f 0.60

GEEN PRIESTER, GEEN KERK. Naar het Engelsch, door S. J. f 0.10

HET VOORGEBORGTE en andere Gedichten van J. A. ALBERDINGK THIJM, rojsaal 8^e, gebonden in karton. Prijs f 1.60

GEERTRUIDA VAN OOSTEN, Geschiedenis van een Dellisch Begijnjen, uit de XIVe eeuw, door J. A. ALBERDINGK THIJM. Met 2 platen van Ed. DUJARDIN, in 't formaat van de werken van G. G. SCIENGE. Prijs f 0.50

Al deze werkes zijn mede alom bij zijne correspon denten verkrijgbaar.

Boekhandelaren, welke van het Dorpspraatje nog ex emplaren over hebben en die niet voor rekening verkie zen te bevoornden, worden vriendelijk verzocht die aan den Uitgever terug te zenden, als zijnde de Brochure bijna uitverkocht.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever,